

Eindrapport Informatieur Krimpen aan den IJssel

Informatiefase gemeenteraadsverkiezing 2026

Pascal Lansink-Bastemeijer
Krimpen aan den IJssel, 13 april 2026

VOORWOORD

Op 20 maart 2026 kreeg ik van u, de lijsttrekkers, de eervolle opdracht om te verkennen welke coalitie als het meest haalbaar wordt gezien. Ik heb de afgelopen weken met bijzonder veel plezier aan deze opdracht gewerkt. Het was fijn om deze rol te mogen vervullen en mijn buurgemeente in dit belangrijke proces te adviseren.

Ik heb met u allen op een fijne en openhartige manier gesprekken gevoerd. Ik wil u hiervoor complimenteren en bedanken. Het heeft mijn werk enorm vereenvoudigd. Ik hoop dat u de respectvolle openhartigheid in de komende periode ook naar elkaar toe voortzet. Ik heb daar alle vertrouwen in. Ik heb namelijk bij u allen een grote liefde en bereidheid waargenomen om u in te zetten voor Krimpen aan den IJssel.

Krimpen aan den IJssel staat er goed voor, maar er komen ook voldoende uitdagingen op u af. Daarnaast is er de afgelopen maanden veel gewijzigd: een nieuwe burgemeester, griffier en gemeentesecretaris. Dat biedt mooie aanknopingspunten om een nieuwe start te maken met een nieuw gemeentebestuur.

Ik wens u veel wijsheid toe,

Pascal Lansink-Bastemeijer
Informatieur

INLEIDING

Op 20 maart heeft u tijdens de duidingsbijeenkomst besloten mij de navolgende opdracht mee te geven:

- De meest haalbare coalitie te onderzoeken;
- De gemeenteraad hierover in de vorm van één integraal advies te adviseren (en niet meerdere varianten);
- Een raamwerk voor het formatieproces op te stellen, waarin in ieder geval het volgende wordt opgenomen:
  - De fasering en werkwijze van het formatieproces;
  - De wijze waarop terugkoppeling aan de gemeenteraad plaatsvindt gedurende de formatiefase;
  - De uitgangspunten voor transparantie en betrokkenheid van de gemeenteraad als geheel.

Ik werd in mijn werk ambtelijk door de griffier ondersteund. In dit eindrapport geef ik verslag van het proces, mijn analyse, mijn conclusie en mijn advies voor het vervolgproces.

PROCES

Week 0

In deze week heb ik uw duidingsbijeenkomst gevolgd. Zo heb ik een eerste beeld kunnen vormen van, hoe de partijen de verkiezingsuitslag interpreteren en welke aandachtspunten zij zien. Vervolgens heb ik de verkiezingsprogramma's van alle partijen doorgenomen om zo inhoudelijke verschillen en overeenkomsten scherper in beeld te krijgen.

Week 1

Ik heb kennisgemaakt met de griffier en met hem een plan van aanpak en een planning besproken. Vervolgens zijn alle fracties uitgenodigd voor een gesprek. De gesprekken verliepen op basis van een gespreksleidraad, de onderwerpen zijn van tevoren met de partijen gedeeld.

Hierbij waren telkens de lijsttrekker en één secondant aanwezig. De gesprekken werden door mij gevoerd. Er werd op hoofdlijnen een verslag gemaakt door de griffier. Deze verslagen liggen ter inzage voor de leden van de gemeenteraad. Tijdens de gesprekken stonden de navolgende onderwerpen centraal:

- Kennismaken;
- Reflectie op de duidingsbijeenkomst;
- Belangrijkste speerpunten van de partij;
- Eventuele breekpunten;
- Uitdiepen van begrip stabiele coalitie;
- Coalitievoorkeuren;
- Voorkeuren voor het formatieproces.

Aan het einde van deze week heb ik kennisgemaakt met de burgemeester en gemeentesecretaris. Zo kon ik mij een nog beter beeld van de gemeente en haar uitdagingen vormen.

Week 2

Op basis van de gesprekken in week 1 zijn vervolgesprekken gepland met individuele partijen en tussen partijen onderling om eerste denkrichtingen voor een nieuwe coalitie te toetsen. Ook hiervan zijn op hoofdlijnen verslagen gemaakt en weer ter inzage voor de leden van de gemeenteraad. In tabel 1 geef ik weer met welk doel en om welke reden ik gesprekken heb gevoerd.

Tabel 1

Partijen	Doel	Reden
CDA	<ul style="list-style-type: none"> - Stabiliteit verkrijgen - Noodzaak toetsen 	<ul style="list-style-type: none"> - Verbinding - Evenwicht in de coalitie - Partnership SGP
SvK+CDA	<ul style="list-style-type: none"> - Stabiliteit verkrijgen - Vertrouwen verkrijgen 	<ul style="list-style-type: none"> - Haalbaarheid coalitie - Bestuurlijke vernieuwing
SvK	<ul style="list-style-type: none"> - Comfort richting andere partijen - Stabiliteit toetsen 	<ul style="list-style-type: none"> - Initiatief - Afspiegeling - Bestuurlijke vernieuwing
SGP	<ul style="list-style-type: none"> - Meerderheid krijgen voor een coalitie 	<ul style="list-style-type: none"> - Sleutelpositie - Brengt stabiliteit - Bestuurlijke degelijkheid
SvK+SGP	<ul style="list-style-type: none"> - Onderling vertrouwen toetsen - Haalbaarheid basisopstelling onderzoeken - Voorkeurscoalitie toetsen 	<ul style="list-style-type: none"> - Afspiegeling - Stabiliteit
VVD	<ul style="list-style-type: none"> - Stabiliteit verkrijgen - Noodzaak toetsen 	<ul style="list-style-type: none"> - Verbinding - Evenwicht in de coalitie - Partnership SvK
SGP+VVD	<ul style="list-style-type: none"> - (Bestuurlijke) klik - Noodzaak toetsen 	<ul style="list-style-type: none"> - Stabiliteit - Evenwicht in de coalitie - Verbinding - Bestuurlijke vernieuwing - Partnership SvK
SGP+LK	<ul style="list-style-type: none"> - Haalbaarheid alternatieve coalities toetsen 	<ul style="list-style-type: none"> - Klein daadkrachtig college
SvK+LK	<ul style="list-style-type: none"> - Haalbaarheid alternatieve coalitie toetsen 	<ul style="list-style-type: none"> - Stabiliteit - Klein daadkrachtig college
SvK+PvdA/GL	<ul style="list-style-type: none"> - Alternatieve coalities toetsen 	<ul style="list-style-type: none"> - Klein college - Bestuurlijke vernieuwing

Week 3

In deze week zijn nog afsluitende gesprekken gevoerd. In tabel 2 geef ik opnieuw aan met welk doel en om welke reden ik deze gesprekken heb gevoerd. Ook van deze gesprekken is er verslaglegging op hoofdlijnen en ter inzage voor de gemeenteraad. Vervolgens ben ik begonnen met het opstellen van mijn advies.

Tabel 2

Partijen	Doel	Reden
SGP+CDA	<ul style="list-style-type: none"> - Helderheid over wethouders kandidaat - Noodzaak toevoeging van een partij toetsen - Toetsen onderwerp bestuurlijke vernieuwing - Rol toetsen	<ul style="list-style-type: none"> - Meerderheid vergroten
SGP	<ul style="list-style-type: none"> - Reflectie op gesprekken - Commitment ophalen	<ul style="list-style-type: none"> - Coalitiepartner
SvK+SGP	<ul style="list-style-type: none"> - Reflectie op gesprekken - Commitment ophalen	<ul style="list-style-type: none"> - Voorkeurscoalitie

ANALYSE

Hoewel elke partij zo zijn eigen accenten legt, heb ik op basis van de verkiezingsprogramma's en de gesprekken geen grote inhoudelijke verschillen tussen partijen kunnen waarnemen. Ook heb ik geen breekpunten kunnen onderkennen (niet op onderwerpen en niet tussen partijen). Ook een potentieel breekpunt als “de zondagsrust” is op een professionele en respectvolle manier, voor alle partijen oplosbaar.

Ik heb vooral geïnvesteerd in het verkrijgen van een beeld van de klik tussen de partijen. Over zaken als onderling vertrouwen en de mate waarin men coalities als stabiel ervaart. U gaf stuk voor stuk aan dat stabiliteit van groot belang is voor de gemeente Krimpen aan den IJssel: met een stabiele gemeenteraad en college. Ik kan u aangeven dat dit ook kansrijk is. Niet alleen omdat velen van u het verleden willen laten rusten en uitzien naar her- en vernieuwde samenwerking. Ook speelt mee dat u onlangs een nieuwe burgemeester, griffier en gemeentesecretaris heeft gekregen. Dit maakt het mogelijk om een nieuwe start te faciliteren, waarbij de raad in stelling wordt gebracht en de inhoud leidend is.

In de eerste gesprekken is gevraagd naar de voorkeurscoalitie en de tweede voorkeur. Sommige partijen hebben meer dan twee voorkeuren genoemd, deze zijn in mijn analyse niet meegenomen. Zo ontstaan er 12 coalitievoorkeuren (6 partijen met elk twee voorkeuren). In tabel 3 ziet u welke coalitievoorkeuren aangevuld met één of meerdere partijen (X) het meest genoemd zijn. Om deze tabel uit te leggen neem ik als voorbeeld SvK + SGP + X, In 83% van de gevallen (tien van de twaalf voorkeuren) is een combinatie met deze twee partijen genoemd. Dit kan een voorkeur zijn voor alleen SvK + SGP, maar hierbij zijn ook combinaties met één of meerdere partijen meegeteld. De huidige coalitie is in de tabel als referentie genomen. Andere coalitievoorkeuren met een aandeel van minder dan 17% zijn niet vermeld.

Tabel 3

Combinatie	Percentage
SvK+SGP+X	83%
SvK+SGP+CDA+X	33%
SvK+SGP+VVD+X	25%
SvK+LK+X	25%
SvK+SGP+LK	17%
SGP+LK+CDA	8%

Op basis van bovenstaande kan de conclusie getrokken worden dat vrijwel alle partijen een coalitie zien met Samen voor Krimpen (SvK) en de SGP. Deze combinatie heeft een meerderheid en heb ik daarom als basisopstelling gekozen. Vervolgens heb ik onderzocht of het a. noodzakelijk is, b. werkbaar is en c. met welk doel er nog partijen aan deze basisopstelling moeten worden toegevoegd.

In tabel 4 geef ik met behulp van een weging aan hoe verschillende combinaties door mij zijn beoordeeld. Het betreft een zevenpuntenschaal (van drie minnen tot drie plussen en een neutrale plus/min score). Elementen waarop is gewogen zijn deels door mij als belangrijk geacht - en vaak gezien bij coalitieonderhandelingen - en deels door de partijen ingebracht.

Eén criterium licht ik graag toe. Het betreft de bestuurlijke vernieuwing. Zowel SvK als de SGP hebben aangegeven dit een belangrijk onderwerp te vinden. Hiermee wordt het in stelling brengen van de raad bedoeld, waarbij het college en het ambtelijke apparaat ten dienste staan van de gemeenteraad. Tevens wordt hier gerefereerd aan de manier waarop de Krimpense samenleving (wijken, bewoners en ondernemers) bij besluiten wordt betrokken of wijkgerichte inzet wordt gepleegd.

Tabel 4

Coalitie	Stabiliteit	(Bestuurlijke) klik	Uitlegbaar aan inwoners	Inhoudelijke overeenkomst	Kloppend bij verkiezingsuitslag	Bestuurlijke vernieuwing	Rol oppositie
SvK+SGP	+++	+++	+++	++	+++	+++	+++
SvK+SGP+CDA	+	+/-	++	+	+++	-	+
SvK+SGP+VVD	++	++	+	++	++	++	++
SvK+SGP+CDA+VVD	++	+	++	++	++	+	-
SvK+SGP+PvdA/GL	+	++	++	++	+	+	++
SvK+SGP+LK	++	+	++	++	+	+/-	--
SGP+LK+CDA	+	+/-	+/-	++	++	--	+/-

Uit tabel 4 is op te maken dat de inhoudelijke overeenkomst nauwelijks door de coalitiesamenstelling wordt beïnvloed. Variatie treedt wel op als we kijken naar de gepercipieerde stabiliteit, de bestuurlijke klik, de rol van de oppositie en mate van bestuurlijke vernieuwing. De laatste twee zijn hierbij vooral onderscheidend.

Op basis hiervan zie ik geen noodzaak om een partij toe te voegen aan de basisopstelling. Ik heb geconstateerd dat er voldoende waarborgen zijn - ook met de kleinst mogelijke meerderheid - voor een potentieel zeer stabiele coalitie. Hierbij speelt de bestuurlijke klik een belangrijke rol. Tevens is de wens bij beide partijen sterk aanwezig om tot bestuurlijke vernieuwing te komen - hetgeen verbindend werkt - en de rol van de oppositie serieus te nemen. Een kleine meerderheid werkt bij dat laatste in het voordeel en geeft oppositie en coalitie de mogelijkheid om meer raadsbreed te werken.

De twee grootste partijen van de gemeenteraad zijn representatief voor de stemuitslag. Dit geeft een werkbare coalitie, omdat belangen zo goed en evenwichtig kunnen worden gewogen en moeten worden gewogen, met potentieel wisselende meerderheden voor voorstellen tot gevolg.

De coalitie leunt wat mij betreft bij voorkeur niet op de kleinste meerderheid, maar zoekt juist grote meerderheden voor haar plannen.

Aangezien zowel Samen voor Krimpen als de SGP, voorstander zijn van bestuurlijke vernieuwing en een belangrijke rol voor de oppositie, is er - los van het element stabiliteit - eigenlijk geen reden om extra comfort in zetelaantal te zoeken. Over de noodzaak om de stabiliteit verder te vergroten, door toevoeging van een extra partij of partijen heb ik toch lang stilgestaan. Ik heb moeten concluderen dat met toevoeging van partij(en) er niet per definitie sprake is van een vergroting van de stabiliteit en dat de rol van de oppositie in sommige varianten te zeer zal verschromelen.

CONCLUSIE

Ik adviseer de gemeenteraad van Krimpen aan den IJssel de partijen SvK en SGP gezamenlijk te laten gaan werken aan een inhoudelijk akkoord. Ik geef u dit advies vanwege navolgende overwegingen:

- Het is een uitlegbare coalitie aan de Krimpense samenleving. Het zijn de twee grootste partijen, die beide elk een herkenbare stroming vertegenwoordigen;
- Er is onderling groot vertrouwen en een (bestuurlijke) klik;
- De stabiliteit staat - mede door de mogelijkheid tot wisselende meerderheden - niet onder druk;
- Men heeft een gezamenlijk verbindend "leidmotief" gevonden in bestuurlijke vernieuwing;
- De oppositie krijgt meer ruimte;
- Inhoudelijk zijn er geen breekpunten op voorhand.

VERVOLGPROCES

Ik adviseer de gemeenteraad van Krimpen aan den IJssel de twee partijen SvK en SGP opdracht te geven om te komen tot een akkoord op hoofdlijnen, onder begeleiding van een (onafhankelijke) procesbegeleider. Daarnaast adviseer ik om de formerende partijen en de procesbegeleider ambtelijk te laten ondersteunen voor inhoudelijke bijstand en voor het opstellen van een akkoord.

Een akkoord op hoofdlijnen ziet er wat mij betreft als volgt uit. Het gaat in op de samenwerking met de gemeenteraad en maakt expliciet welke onderwerpen kleur geven aan de coalitie en dus redelijk vaststaan. Het geeft ook aan met welke onderwerpen de coalitie raadsbreed aan de slag wil gaan. Ik adviseer de gemeenteraad om in het akkoord in ieder geval rekenschap te geven van enkele coalitie-overstijgende onderwerpen:

- Voorzieningsdiscussie inclusief meerjarige (financiële) doorwerking;
- Opvang van asielzoekers en statushouders;
- Woningbouwopgave;
- Bereikbaarheid van Krimpen aan den IJssel inclusief werkzaamheden Algerabrug;

Ik adviseer u om de onderwerpen die de coalitie kleur geven te vervatten in een puntenplan. Een onderdeel van dit puntenplan zou in ieder geval bestuurlijke vernieuwing moeten zijn.

In het kader van een transparant proces adviseer ik u voorts:

1. Dat de producten die door ambtelijk apparaat gedurende de formatie worden opgesteld, worden gedeeld met de gehele gemeenteraad na presentatie van het akkoord;
2. Dat lobbybrieven openbaar worden gemaakt na ontvangst;
3. Dat de formerende partijen tijdig aangeven wanneer het formatieproces anders verloopt dan onderstaand geschetst.

Fasering:

Fase 1: Staat van Krimpen aan den IJssel

Deze fase geeft de onderhandelende partijen een gelijk beeld van de staat van de gemeente. In deze fase geeft het ambtelijk apparaat presentaties over zaken als financiën en relevante ontwikkelingen op gemeentelijk, regionaal en rijksniveau. Het kan in deze fase raadzaam zijn om enkele maatschappelijke partners te vragen om input te leveren (denk aan de rekenkamer, de ombudsman, corporaties).

Fase 2: Benen op tafel

Elkaar leren kennen ook buiten de inhoud om geeft stabiliteit op langere termijn. In deze fase is het ook van belang eventuele gevoeligheden met elkaar uit te diepen.

Fase 3: Coalitie overstijgende onderwerpen

In deze fase worden de vier hierboven vermelde onderwerpen verkend. Daarbij wordt bepaald of er zaken zijn die toch in het puntenplan moeten worden opgenomen (kleur geven aan de coalitie) en welke zaken meer raadsbreed worden opgepakt.

Fase 4: Coalitie eigen kleur

In deze fase wordt het puntenplan opgesteld en wordt ook gesproken over bestuurlijke vernieuwing en raadsbrede samenwerking, waarbij ik adviseer om dit laatste onderdeel met de raad als geheel vorm te geven. Zo wordt het ook echt iets van de raad als geheel.

Fase 5: Schrijven akkoord

Gedurende alle fases wordt natuurlijk al gewerkt aan het schrijven van het akkoord. Deze fase geeft ruimte om laatste details te verwerken

Fase 6: Ambtelijke toets

Het ambtelijk apparaat toetst het akkoord op uitvoerbaarheid (niet op wenselijkheid).

Fase 7: Finaliseren en publiceren

Op basis van de ambtelijke toets kan het noodzakelijk zijn om zaken aan te passen. Hierna kan het akkoord met de gemeenteraad worden gedeeld.

Ik verwacht een doorlooptijd van ongeveer zes weken. Een en ander afhankelijk van (ambtelijke) beschikbaarheid in vakantieperiode.

DANKWOORD

Ik wil nogmaals mijn dank uitspreken voor de prettige en openhartige gesprekken die ik met alle partijen, de burgemeester en de gemeentesecretaris heb gehad. Mijn speciale dank gaat uit naar de griffier, die mij uitstekend heeft ondersteund.

Informateur Krimpen aan den IJssel 2026,

Pascal Lansink-Bastemeijer